

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Словачки језик А1.1
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема.
Циљ предмета: Стицање знања о структури и главним законитостима словачког као западословенског језика. Развијање свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Развијање основа граматичке и лексичке компетенције
Исход предмета: Студент зна да комуницира на словачком језику у складу са дескрипторима за ниво А1.1. заједничког европског референтног оквира..
<p>Садржај предмета</p> <p>Принципи словачког правописа. Гласовни систем словачког језика (самогласници, дифтонзи, сугласници). Основна правила читања и писања. Писање ипсилона. Умекшавање сугласника. Слог и његове особине. Прозодијска обележја (квантитет). Акцент. Једначење сугласника по звучности. Презент основних глагола.</p> <p>Комуникативна компетенција: Поздрављање и представљање. Описивање себе и других. Описивање животног простора и околине. Слободно време.</p>
<p>Литература</p> <p>Kamenárová, Renáta. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1</i>. Univerzita Komenského, Bratislava 2007.</p> <p>Ivoríková, Helena. et al.: <i>Krížom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica</i>. Univerzita Komenského, Bratislava 2009.</p> <p>Horák, Emil.: <i>Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník</i>. Bratislava – Nový Sad 1991.</p>

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Мађарски језик: Правопис мађарског језика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:-
Циљ предмета Упознавање правописних правила и законитости различитих лексичких категорија, нивоа, стварање културе писменог изражавања и услова, метода, контрастивне ортографије у области језика друштвене средине. Упознавање са основама лекторисања.
Исход предмета Познавање и примена ортографских правила на аутоматском нивоу, упознавање примењених области као и са области лекторисања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Врсте ортографске интерференције. Лингвистичке основе мађарског правописа. Прицип фонетског писања речи. Етимолошки принцип ортографије. Прицип традиционалне ортографије у мађарском језику. Састављено и растављено писање сложених речи. Растављење речи. Правилно писање личних и географских имена. Улога великог и малог почетног слова. Интерпункција. Скраћенице. Правописна средства за организовање текста. <i>Практична настава:</i> Анализа грешака. Лекторисање. Кориговање.
Литература 1. <i>A magyar helyesírás szabályai.</i> 2015. (Tizenkettedik kiadás). Budapest: Akadémiai Kiadó. 2. Cs. Nagy Lajos. 2016. <i>Helyesírási gyakorlókönyv.</i> Budapest: Trezor Kiadó. 3. Balázs Géza. 2002. <i>Magyar nyelvhelyességi lexikon.</i> Budapest: Corvina Kiadó. 4. Balázs Géza—A Jászó Anna—Koltói Ádám. 2008. <i>Éltető anyanyelvünk. Írások Grétsy László születésének 70. évfordulójára.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó. 5. Grétsy László—Kovalovszky Miklós. 1983. <i>Nyelvművelő kézikönyv.</i> Budapest: Akadémiai Kiadó. 6. Kemény Gábor—Szántó Jenő. 1992. <i>Mondd és írd!</i> Budapest: Szépirodalmi Könyvkiadó. 7. Ágoston Mihály. 1990. <i>Rendszerbomlás? Újvidék:</i> Forum Könyvkiadó. 8. Kossa János. 1978. <i>A mi nyelvünk.</i> Újvidék: Forum Könyvkiadó. 9. Elekfi László—Wacha Imre. 2003. <i>Az értelmes beszéd hangzása.</i> Budapest: Szemimpex Kiadó.

Студијски програм: ЖКК (модул: Журналистика, Комуникологија)
Назив предмета: Српски језик 1: Ортоепија и ортографија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: –
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОРТОЕПСКОЈ И ОРТОГРАФСКОЈ НОРМИ СТАНДАРДНОГ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА КРЕИРАЊЕ ПИСАНИХ И УСМЕНИХ ТЕКСТОВА, ОДНОСНО СТИЦАЊЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА РАД У ЕЛЕКТРОНСКИМ И ПИСАНИМ МЕДИЈИМА.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>ОСПОСОБЉЕНОСТ ЗА ПРИМЕНУ СТАНДАРНОЈЕЗИЧКИХ ОРТОЕПСКИХ И ОРТОГРАФСКИХ ПРАВИЛА У ГОВОРЕНОМ И ПИСАНОМ ЈЕЗИКУ.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>1. Језик и стандардни језик: појам, норма, нормативни приручници; 2. Фонолошки систем стандардног српског језика: 2.1. Вокалски систем, 2.2. Консонатски систем, 2.3. Морфофонолошке (аутоматске и неаутоматске) алтернације; 3. Прозодијски систем стандардног српског језика: 3.1. Слог, 3.2. Акцентске целине, 3.3. Акцентогене речи, 3.4. Клитике (проклитике и енклитике): појам, инвентар, дистрибуција, огрешења о дистрибуцију; 4. Ортографска норма: 4.1. Појам норме и ортографски проседеи, 4.2. Систематизација ортографских правила и интерпункција, 4.3. Скраћенице, 4.4. Транскрипција; 5. Однос између ортоепске и ортографске норме српског језика и типичног говореног/писаног језика.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>1. Обрада узорка стандардне прозодијске норме: 1.1. Прозодијска анализа текста, 1.2. Корекција супстандардних прозодијских обележја; 2. Систематска обрада ортографских правила: 2.1. Корекција грешака и указивање на најчешћа огрешења о ортографску норму; 3. Корекција грешака и указивање на најчешћа огрешења о морфолошко-синтаксичку и лексичку норму.</p>
<p>Литература (до 10 референци)</p> <p>– Ивић, П. и др. <i>Српски језички приручник</i>. Београд: Београдска књига. 2004.</p> <p>– Ивић, П. <i>Расправе, студије, чланци</i>. [књ.1]. <i>О фонологији</i> (поглавље IV: Из фонологије стандардног српског језика) (479–542). Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижевница Зорана Стојановића. 1998.</p> <p>– Клајн, И. <i>Речник језичких недоумица</i>. Нови Сад: Прометеј. 2016.</p> <p>– Пешикан М., Јерковић Ј., Пижурца, М. <i>Правопис српскога језика</i>. Нови Сад: Матица српска. 2010.</p> <p>– Средојевић, Д. <i>Фонетско-фонолошки опис акцената у стандардном српском језику: од специфичног ка општем</i>. Нови Сад: Филозофски факултет. 2017.</p> <p>– Суботић, Љ., Средојевић, Д., Бјелаковић, И. <i>Фонетика и фонологија: ортоепска и ортографска норма стандардног српског језика</i>. Нови Сад: Филозофски факултет [Дигитална библиотека]. 2012.</p>

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Савремени румунски језик 1
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан студијски програм Румунски језик и књижевност са другим романским језиком и културом.
Циљ предмета: Стицање знања о законитостима савременог румунског језика у области фонетике и фонологије.
Исход предмета: Студенти разумеју законитости савременог румунског језика у области фонетике и фонологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетска структура и фонолошки систем савременог румунског језика. Вокали, консонанти, семивокали, дифтонзи, трифтонзи. Анализа гласова савременог румунског језика са акустичко-физиолошког аспекта. Глас, фонема; основна варијанта; позиционе варијанте; фонолошка опозиција; неутрализација фонолошке опозиције; фонолошки систем румунског језика; вокални фонеме, консонанти, дифтонзи. Квантитет. Квалитет. Фреквенција фонема у румунском језику. Слог; акценат; интонација; ритам у савременом румунском језику. Ортографска норма. Принципи ортоепије; принципи ортографије. Фонетска транскрипција. <i>Практична настава:</i> Ортографске и ортоепске вежбе.
Литература: *** (2005). <i>DOOM² - Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic</i> , ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Academia Română. Hristea, Th. (1982). <i>Sinteze de limba română</i> . București: Editura Albatros. Metea, Al. (2010). <i>Limba română actuală</i> . Deva: Editura Emia. Popa, I., & Popa, M. (2015). <i>Limba română. Gramatică. Fonetică. Vocabular. Ortografie și ortoepie. Ediție revizuită în conformitate cu noul DOOM</i> . București: Editura Niculescu.

Студијски програм: заједнички предмет на више студијских програма
Назив предмета: Русински језик 1
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Систематизација и надградња стечених знања из фонетике и фонологије русинског језика.
Исход предмета Познавање фонетског и фонолошког система русинског језика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетика и фонологија. Говорни органи. Глас и фонема. Самогласници предњег (i, e), средњег (a) и задњег реда (o, u); високи (i, u), средњи (e, o) и ниски самогласници (a). Наглашени и ненаглашени самогласници. Сонанти (l, l', m, n, n', r, j). Звучни и безвучни сугласници. Експлозивни (b, p, d, t, d', t', ʔ, k), фрикативни (v, z, s, ž, š, h, g, f) сугласници и африкате (dž, č, dz, c). Уснени (b, p), зубнонепчани (d, t, z, s, dz, c), уснено-зубни (f), предњонепчани (ž, t, d', t', dž, č), Задњонепчани (g, k, h), грлени (g). Сугласници d', t', dz, c. Асимилација сугласника по звучности, месту и начину творбе. Морфема. Слог. Акцент. Транскрипција. <i>Практична настава:</i> вежбе, лабораторијски рад, други облици наставе
Литература (до 10 референци) Кочиш М., Микола (1977). <i>Граматика руског језика: Фонетика – морфологија – лексика I</i> . Нови Сад: Покрајински завод за издавање учебника. Рамач, Јулијан (2002). <i>Граматика руског језика</i> . Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. Фейса, Михајло (1990). <i>Англијски елементи у руском језику</i> . Нови Сад: Руске слово. Фейса, Михајло ред. (2007-2009). <i>Русини / Руснаци / Ruthenians (1745-2005) I-II</i> , Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј, КПД ДОК. Фејса, Михајло (2013). Иновације на фонолошком нивоу у русинском језику. У: С. Гудурић ред., <i>Jezici i kulture u vremenu i prostoru II/2</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet, 485-490. Фейса, Михајло (2019). <i>Правопис руског језика</i> . Нови Сад: Филозофски факултет – Одделене за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-520-4 Фирис, Гайналка (2012). <i>Презвиска мађарског походзена при бачванско-сримских Русинох</i> . Budapest: ELTE.

Студијски програм : Журналистика, Комуникологија и односи с јавношћу
Назив предмета: Стандардни српски језик: морфосинтакса
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: Овладавање граматичком (морфосинтаксичком) нормом српског језика.
Исход предмета: Оспособљавање за писање граматички исправног текста.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> 1. Увод у морфосинтаксу: општа обележја граматичког система српског језика. 1.1. Реч као морфосинтаксичка јединица; синтагма, предлошко-падежна конструкција. 2. Категоријалне и функционалне карактеристике именица. 3. Систем заменичких речи. 4. Предлошке конструкције. 5. Бројеви и бројне конструкције; конгруенција. 6. Категоријална обележја придева и њихова функција. 7. Атрибутске именичке синтагме. 8. Системи падежа с прилошким значењем. 9. Падежи субјекта и објекта. 10. Категоријална обележја глагола. 10. 1. Глаголски системи (за време, начин). 10.2. Нелични глаголски облици. 11. Рекција глагола, именица и придева. 12. Непроменљиве врсте речи.</p> <p><i>Практична настава:</i> Обрада категоријалних обележја речи на примерима из новинских текстова и њихово сагледавање с аспекта граматичке норме српског језика.</p>
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Живојин Станојчић, Љубомир Поповић, <i>Граматика српскога језика</i>, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2002. 2. Иван Клајн, <i>Граматика српског језика за странце</i>, Београд: Завод за уџбенике, 2006. 3. Павица Мразовић, Зора Вукадиновић, <i>Граматика српског језика за странце</i>, Нови Сад – Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2009. 4. Живојин С. Станојчић, <i>Граматика српског књижевног језика</i>, Београд: Креативни центар, 2010. 5. Предраг Пипер, Иван Клајн, <i>Нормативна граматика српског језика</i>, Нови Сад: Матица српска, 2013. 6. Иван Клајн, <i>Речник језичких недоумица</i>, Београд: Чигоја штампа, 2002. 7. Павле Ивић, Иван Клајн, Митар Пешикан, Бранислав Брборић, <i>Српски језички приручник</i>, Београд: Београдска књига – Службени гласник, 2011. 8. Драго Ђупић, Егон Фекете, Богдан Терзић, <i>Слово о језику. Језички поучник</i>, Београд: Партедон, 1996. 9. Драго Ђупић, Егон Фекете, Богдан Терзић, <i>Слово о језику. Језички поучник. Књига друга</i>, Београд: Партедон, 2002.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Мађарки језик: Функционални стилови
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање основних појмова стилистике, коришћење стеченог знања у анализи и обради текстова. Састављање текстова према разним критеријумима.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да разликују стилистичке нијансе, препознају и користе разне функционалне стилове.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Студенти ће се упознати са теоријским питањима савремене стилистике, као што су раслојавање стандардног језика, стилистичке нијансе, стилска функција језичких јединица свих нивоа: стилска функција гласова, речи, реченица, текста, екстралингвалних појава. Функционални стилови.</p> <p><i>Практична настава:</i> У оквиру предмета студенти анализирају стилску функцију језичких јединица свих нивоа, разликују функционалне стилове. Сами стварају текстове са разним карактеристикама.</p> <p>Литература</p> <p><i>A magyar nyelv kézikönyve.</i> (Szerk.: Kiefer Ferenc) 2003. Budapest: Akadémiai Kiadó.</p> <p>L. Aczél Petra. 2001. <i>Retorika. A szóból épült gondolat. Gyakorlókönyv.</i> Budapest: Krónika Nova Kiadó.</p> <p><i>Magyar szókincstár</i> (Szerk.: Kiss Gábor). 1998. Budapest: Tinta Könyvkiadó.</p> <p>Pethő József. 2011. <i>Alakzat és jelentés. Az alakzatok stílus- és jelentésképző szerepe a szövegben,</i> Budapest: Tinta.</p> <p>Szathmári István (szerk.). 2008. <i>Alakzatlexikon. A retorikai és stilisztikai alakzatok kézikönyve.</i> Budapest: Tinta.</p> <p>Szathmári István. 2004. <i>Stilisztikai lexikon.</i> Budapest: Tinta Könyvkiadó.</p> <p>Szikszainé Nagy Irma. 1994. <i>Stilisztika.</i> Budapest: Tankönyvkiadó.</p> <p>Szikszainé Nagy Irma. 2001. <i>Szövegértés – szövegelemzés – szövegalkotás.</i> Budapest: Osiris Kiadó.</p> <p>Szikszainé Nagy Irma. 2007. <i>Magyar stilisztika.</i> Budapest: Osiris.</p> <p>Tolesvai Nagy Gábor. 1996. <i>A magyar nyelv stilisztikája.</i> Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.</p>

Студијски програм : Основне академске студије
Назив предмета: Словачки језик А2.2
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: одслушан Словачки језик А1.1, А1.2 и А2.1
Циљ предмета: Стицање знања о структури и главним законитостима словачког као западословенског језика. Развијање свих аспеката комуникативне компетенције и паралелно развијање свих језичких вештина (разумевање говора, говор, читање и писање). Развијање основа граматичке и лексичке компетенције
Исход предмета: Студент зна да комуницира на словачком језику у складу са дескрипторима за ниво А2.2 заједничког европског референтног оквира..
Садржај предмета Реченица. Врсте реченица. Стилистика. Композиција текста. Комуникативне компетенције: Лексика у складу са темама покривеним уџбеником (слободно време, забава, одлазак у позориште/биоскоп, путовања, упознавање са словачком културом и традицијом итд.)
Литература Kamenárová, Renáta. et al.: <i>Križom, krážom. Slovenčina A2</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2012. Ivoríková, Helena. et al.: <i>Križom, krážom. Slovenčina A1 + A2. Cvičebnica</i> . Univerzita Komenského, Bratislava 2009. Horák, Emil.: <i>Srbochorvátsko-slovenský a slovensko-srbochorvátsky slovník</i> . Bratislava – Nový Sad 1991.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Савремени румунски језик 2
Статус предмета: О
Број ЕСПБ: 6
Услов: Положен испит из предмета Савремени румунски језик 1.
Циљ предмета: Стицање знања о законитостима савременог румунског језика у области морфологије.
Исход предмета: Студенти разумеју законитости савременог румунског језика у области морфологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Граматишка структура. Морфолошка структура речи, врсте речи. Именице. Заједничке, властите и збирне именице (род, број, сингуларија и плуралија тантум, синтаксичка функција падежа). Типови деклинација са морфолошког аспекта. Придеви. Категорија придева према облику. Деклинације придева с обзиром на позицију именице. Степени поређења. Придеви са утврђеном топицом. Придевске локације. Члан. Одређени члан: прави одређени члан, посесивни или генитивни члан; придевски или демонстративни члан. Неодређени члан. Бројеви. Категорија бројева: кардинални (прави кардинални, дистрибутивни, мултипликативни, адвербијални, функционални, именски и редни). Употреба бројева. <i>Практична настава:</i> Говорне и писмене вежбе које прате теоријски део наставе и имају за циљ примену стеченог знања из морфологије.
Литература: Avram, M. 2002. <i>Gramatica pentru toți. București</i> : Editura Academiei. Dindelegan-Pană, G. (coord.) (2010). <i>Gramatica de bază a limbii române (+ Caiet de exerciții)</i> . București: Editura Univers Enciclopedic Gold. *** (2005). <i>DOOM² - Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic</i> , ediția a II-a, revăzută și adăugită. București: Academia Română. Metea, Al. (2010). <i>Limba română actuală</i> . Deva: Editura Emia. Popa, I., & Popa, M. (2015). <i>Limba română. Gramatică. fonetică. vocabular. ortografie și ortoepie. Ediție revizuită în conformitate cu noul DOOM</i> . București: Editura Niculescu.

Студијски програм: ОАС Журналистика
Назив предмета: Русински језик 2
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: нема
Циљ предмета: упознати развој и стандардизацију русинског књиж. језика од почетка 20. века до данас.
Исход предмета: стеченим знањем допринети даљој стандардизацији русинског књижевног језика.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Русински језик и сродни дијалекти карпатског ареала. Функције русинског језика до 1904. Крстурско-куцурске језичке разлике. Црквенословенски и угрорусински књижевни језик. Етнографски записи В. Хнађука. Прва русинска издања (1890-1904). Преглед историје русинског писма. РНПД Просвета (1919) и опозициони КПСЈР Зрак. Костељникова граматика. Русински књижевни језик између два светска рата. Јаша Баков. Стихијски развој књижевног језика после Другог светског рата. Улога Хавријила Нађа. Рад Николе Кочиша. Нагло ширење функција књижевног језика. Улога Друштва за русински језик и књижевност (1970), Завода за уџбенике, осталих русинских институција (преводиљачке службе, медији) у развоју књижевног језика. Радови савремених русиниста (А. Д. Дуличенко, Н. Пешикан, С. Густавсон, Н. Скубан, Ј. Рамач, М. Фејса, Х. Међеши, Е. Барић, О. Тимко-Ћитко, А. Мудри и др.). Могућности даљег развоја књижевног језика. <i>Практична настава:</i> предавања, вежбе, језичка анализа рукописних и штампаних текстова, студијски истраживачки рад</p>
<p>Литература (до 10 референци)</p> <p>Варић, Еугенија (2007). <i>Rusinski jezik u procijepu prošlosti i budućnosti</i>. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.</p> <p>Дуличенко Д., Александер (1995-2009). <i>Jugoslavo Ruthenica I-II: Роботи з рускеј филологијі</i>. Нови Сад: Руске слово.</p> <p>Кочиш М., Микола (1978). <i>Лингвистични роботи</i>. Нови Сад: Руске слово.</p> <p>Медеси, Гелена (2008). <i>Јазик наш насущни</i>. Нови Сад: Дружтво за руски јазик, литературу и культуру.</p> <p>Медеси, Гелена (2017). <i>З червеним дописане</i>. Нови Сад: Дружтво за руски јазик, литературу и культуру.</p> <p>Надь Г., Гавријл (1988). <i>Прилоги до историјі руског јазика</i>. Нови Сад: Руске слово.</p> <p>Рамач, Јулиан (2002). <i>Граматика руског јазика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Фејса, Михайло ред. (2007-2009). <i>Русини / Руснаци / Ruthenians (1745-2005) I-II</i>, Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј, КПД ДОК.</p> <p>Фејса, Михајло (2010). <i>Нова Србија и њена русинска мањина / Нова Србија и еј руска менишина / The New Serbia And Its Ruthenian Minority</i>. Нови Сад: ИК Прометеј, КПД ДОК.</p> <p>Фејса, Михайло (2019). <i>Правопис руског јазика</i>. Нови Сад: Филозофски факултет – Одделене за русинистику. http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2019/978-86-6065-520-4</p>

Студијски програм: Сви
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
<p>Циљ предмета</p> <p>Овладавање напредним могућностима израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word, односно коришћења напредних могућности и функција програма Microsoft Excel за табеларне калкулације.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за обраду текста и табеларне калкулације уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредна обрада текста“ и „Напредне табеларне калкулације“.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Напредна обрада текста (форматирање текста и пасуса, стилови и садржај документа, коментари и праћење промена, слике и облици, табеле, графикони, натписи објеката, листе, секције и ступци, заглавље и подножје, нумерисање страница, фусноте, референцирање, обрасци, циркуларна писма, шаблони, штампање, макрои, заштита документа). 2. Напредне табеларне калкулације (подаци, форматирање ћелија, основе рачунања, датум и време, математичке и логичке функције, финансијске функције, функције за рад са текстом, функције за референцирање, функције база података, условно форматирање, филтрирање и сортирање, изведене табеле, графикони, анализа података, валидација, коментари, макрои, штампање). <p><i>Практична настава</i></p> <p>На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.</p>

Студијски програм: ОАС сви програми
Назив предмета: Напредна информатичка писменост 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положен испит из неког од основних информатичких предмета (Информатика, Информатичка писменост 1, Информатичка писменост 2, Бесплатни софтверски алати 1, Бесплатни софтверски алати 2) или одговарајући ECDL сертификат
Циљ предмета Овладавање напредним могућностима израде презентација у програму Microsoft PowerPoint, односно напредним коришћењем програма Microsoft Access за рад са базама података.
Исход предмета Стечена знања ће омогућити студенту ефикасно коришћење напредних функција програма за израду презентација и рад са базама података уз повећање продуктивности. Курс обухвата садржаје неопходне за полагање напредних ECDL (European Computer Driving Licence) модула „Напредне презентације“ и „Напредне базе података“.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Напредне презентације (теме и рад са текстом, табеле, слике, графички објекти, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација, распоређивање елемената слајдова, дијаграми, видео и звучни записи, побољшање продуктивности, управљање презентацијама). 2. Напредне базе података (табеле, индекси, везе између табела, примарни и страни кључеви, референцијални интегритет, унос, претраживање и филтрирање података, напредни упити, напредни обрасци, напредни извештаји, макрои, увоз и извоз). <i>Практична настава</i> На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.
Литература (до 10 референци) Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i> , CET, Beograd, 2016 Alempije Veljović, Miroљub Zahorјanski, <i>Uvod u baze podataka</i> , CET, Beograd, 2014 Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Napredna informatička pismenost 2 - prezentacije, skripte, video tutorijali</i> , http://informatika.ff.uns.ac.rs

Студијски програм/студијски програми: Журналистика
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Увод у новинарство
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
<p>Циљ предмета Упознавање са основним појмовима, општим карактеристикама и врстама новинарства, као и са специфичностима свих врста медија (штампани, електронски, нови медији), као и функционисањем медијског сектора.</p>
<p>Исход предмета Овладаност медијском терминологијом. Стечена основна знања о професији, медијима и функционисању медијског сектора.</p>
<p>Садржај предмета Теоријска настава 1. Дефинисање појма новинарство. Предмет новинарства (чиме се баве новинари). Контексти, одабир догађаја вредних медијске пажње, извори информација. 2. Принципи савременог новинарства. 3. Врсте новинарства у контексту врсте медија (информативно, забавно, комерцијално, инфотејмент, информершал, истраживачко новинарство). 4. Особине појединих врста медија (агенције, штампа, радио, телевизија, нови медији - интернет). 5. Типови медија у контексту финансирања (државоцентрични, тржишноцентрични, јавни сервис, медији цивилног сектора). Типови медија у контексту публице. 6. Медијски сектор. Унутрашња организација медија. 7. Снага, слобода и ограничења новинара и новинарства.</p> <p>Практична настава 1. Мапирање медијске понуде (информативно-политичка штампа, специјализована издања: недељници, "киоск за жене", "киоск за мушкарце", таблоиди). 2. Мапирање медијске понуде: радио/ТВ станице националне, покрајинске, регионалне и локалне фреквенције. Интернетски медији (портали). 3. Мапирање медијске понуде: медији маргинализованих група. 4. Израда медија-плана за изворе информација за симулирани догађај. 5. Упоредна анализа медијских производа информативног новинарства, комерцијалног новинарства, инфотејмент новинарства, информершал новинарства, забавног новинарства.</p>
<p>Литература Бригс, Аса и Берк, Питер (2006). <i>Друштвена историја медија</i>. Београд: Клио. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка (2002). <i>Практикум новинарства – друго допуњено издање</i>. Београд: Привредни предлед. (изабрана поглавља) Валић Недељковић, Дубравка и Пралица, Дејан (2020). <i>О новинарству и новинарима – друго прерађено и допуњено издање</i>. Нови Сад: Филозофски факултет Гоцини, Ђовани (2001). <i>Историја новинарства</i>. Београд: Клио. (изабрана поглавља) Пралица, Дејан и Баровић, Владимир (2012). Новинарство (не)затворена професија. У: <i>Криза и перспектива знања и науке – зборник радова са међународног научног скупа 'Наука и савремени универзитет I'</i>. Ниш: Филозофски факултет. Стр. 391-400. Сејдиновић, Недим (ур). (2016). <i>Медији цивилног друштва – зборник</i>. Нови Сад: Независно друштво новинара Војводине. (изабрана поглавља)</p>

Студијски програм: Журналистика/ Комуникологија и односи са јавношћу
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Комуникологија 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета: Упознавање студената са социјално-историјским условима настанка и развоја комуникологије као интердисциплинарне науке о комуницирању, стицање општег увида у основне комуниколошке појмове који се односе на семиотичке претпоставке комуницирања, информацију и поруку као садржај комуницирања, врсте порука и проблеме њиховог тумачења.
Исход предмета: Студент познаје и разуме основне компоненте процеса комуницирања, разуме најзначајније преткомуниколошке и комуниколошке теорија о комуницирању, и самостално употребљава комуниколошки појмовно-категоријални апаратом.
Садржај предмета
Теоријска настава: 1. Комуникологија: друштвено-историјски услови настанка и развоја; интердисциплинарни предмет истраживања комуникологије и однос са другим наукама. 2. Преткомуниколошке и комуниколошке теорије о комуницирању. 3. Семиолошке претпоставке комуницирања: знак, код, процес семиозе, симбол, симболски системи. 4. Теорија информације: кибернетски и социоантрополошки научни оквир. 5. Информација и поруке: структура поруке; прагматске и естетске поруке; истинитост, објективност и интенционалност порука.
Практична настава: Групна и индивидуална анализа одабраних комуникацијских феномена, различитих врста симбола и симболских система, као и различитих врста порука.
Литература:
– Радојковић, М. и Ђорђевић, Т. <i>Основе комуникологије</i> , Београд: ФПН, Чигоја, 2001.
– Богданић, А. <i>Комуникологија – водећа парадигма</i> , Београд: Чигоја, 1996.
– Bart, R. <i>Književnost, mitologija, semiologija</i> , Beograd: Nolit, 1979
– Гиро, П.. <i>Семиологија</i> , Београд: БИГЗ, 1975.
– Де Сосир, Ф. <i>Општа лингвистика</i> . Београд: Нолит, 1977.
– Еко, У. <i>Симбол</i> . Београд: Народна књига, Алфа, 1995.
– Лангер, С. <i>Филозофија у новом кључу</i> . Београд: Просвета, 1967.
– Le Kodiak, I.F. <i>Наука о информацијама</i> . Београд: Clio, 2005.
– Морис, Ч. <i>Основе теорије о знацима</i> . Београд: БИГЗ, 1974.
– Еко, У. <i>Култура, информација, комуникација</i> . Београд: Нолит, 1973.

Студијски програм: Журналистика
Назив предмета: Информатика
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Овладавање основама рада у Microsoft Windows оперативном систему, претраживања и коришћења Interneta, израде и форматирања докумената у програму Microsoft Word, табеларних калкулација у програму Microsoft Excel, израде презентација у програму Microsoft PowerPoint.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Стечена знања ће студенту омогућити ефикасно кориштење рачунара са Windows оперативним системом и рад са датотекама. Упознавање са основама коришћења Интернета обезбедиће вештине неопходне за преузимање садржаја са интернета, претраживање веб-сајтова и рад са електронском поштом. Студент треба да савлада и елементе обраде текста у програму Microsoft Word са нагласком на писању семинарских радова. Стечена знања ће студенту омогућити самостално извођење основних израчунавања у програму Microsoft Excel као и израду презентација у програму Microsoft PowerPoint. Курс обухвата садржаје потребне за полагање следећих ECDL (European Computer Driving Licence) модула: „Основе коришћења рачунара“, „Основе коришћења интернета“ и „Обрада текста“, „Табеларне калкулације“ и „Презентације“.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основе коришћења рачунара (хардвер - делови рачунара, врсте софтвера, ауторско право и лиценца, категорије софтвера, мерне јединице меморије, кодирање знакова, рад са прозорима, подешавање радног окружења, елементи фајл система, управљање фајловима и фолдерима, компресовање и декомпресовање фајлова и фолдера, снимак екрана и прозора). 2. Основе коришћења интернета (рачунарске мреже, Интернет, веб, преузимање садржаја са интернета, претраживање интернета, веб пошта, календар). 3. Обрада текста (радно окружење програма, рад са датотекама и документима, основе уређивања докумената, форматирање текста и пасуса, фусноте, заглавље и подножје, нумерисање страница, листе, слике, табеле, графикони, стилови, натписи, садржај, списак објеката, штампање, циркуларна писма). 4. Табеларне калкулације (радно окружење програма, радни листови, подаци и формуле, форматирање ћелија, основе рачунања, основне функције, процентуалне вредности, графикони, штампање). 5. Презентације (радно окружење програма, теме и рад са текстом, табеле, слике, графикони, анимације, мастер слајдови, препоручена правила и структура презентација). <p><i>Практична настава</i></p> <p>На вежбама се програми, обрађени у теоријском делу курса, илуструју практичним примерима, респективно.</p>
<p>Литература (до 10 референци)</p> <p>Mark Edward Soper, <i>Windows 10 Kao od šale</i>, CET, Beograd, 2016</p> <p>Faith Wempfen, <i>Digitalna pismenost za neupućene</i>, Mikro knjiga, Beograd, 2015</p> <p>Patrice-Anne Rutledge, <i>Office 2016 Kao od šale</i>, CET, Beograd, 2016</p> <p>Zoltan Geler, Karlo Bala, <i>Informatička pismenost - prezentacije, skripte, video tutorijali</i>, http://informatika.ff.uns.ac.rs</p>

Студијски програм : Журналистика
Назив предмета: Историја новинарства
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ:6
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са прошлошћу новинарства од најранијих почетака до употребе интернета. Обучавање студената да усвоје основна критичка знања из светске и наше историје новинарства.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су оспособљени да усвоје све релевантне чињенице о развоју новинарства у прошлости у свету и код нас. Усвајају знања о сложеном процесу настанка новинарства као професије и медија у разним системима у прошлости.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>1. Почетак штампарства 2. Настанак првих недељника.3. Оснивање европских дневних листова –„The Spectator“ 4. Развој идеје о слободи штампе. 5. Развој телеграфа и новинарство.6. Јавност и политичко новинарство.7. „Penny Press“. 8. Развој новинарства у САД –Пулицер и Херст. 9. Случај Драјфус и његов утицај на светско новинарство. 10. Настанак српског новинарства – Д. Давидовић 11.Новинарство на српском језику у Војводини и Краљевини Србији у 19.и 20. веку . 12. Новинарство у Краљевини Југославији и социјалистичкој Југославији 13. Настанак Радија и ТВ-а и развој новинарста. 14. Интернет и први онлајн медији 15. Глобализација и новинарство.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>1. Анализа првих штампаних текстова .2. Припреме за писање семинарског рада. 3. Читање текстова из најстаријих дневних новина. 4.Посета Музеју Војводине.5. Анализа политичких текстова најзначајнијих европских медија 19.в. 6. Гост вежби је историчар медија.7. Презентација семинарских радова. 8.Посета Архиву Војводине 9.Студенти презентују рад на тему Драјфус 10. Читање <i>Новина сербских из царствујушчег града Виене и Новина српских</i> 11.Читање ратних репортажа српских листова из Првог светског рата 12. Ратне репортаже из Другог светског рата 13. Слушање радио и тв снимака 14.Први онлајн новинари. 15.Анализа односа глобализације и медија.</p>

Литература (до 10 референци)

1. Баровић В.; Поткозарац, С. (2018). *Јован Храниловић – Човек спајања*. Нови Сад: Новинарска асоцијација Русина – НАР.
2. Баровић, В. (2012). Историја таблоида у српској журналистици и личност Крсте Цицварића У: Валић Недељковић, Дубравка (ур.). *Дигиталне медијске технологије и друштвено-образовне промене 2*. (113-121). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.
3. Баровић, В. (2014). Уреднички рад Јована Храниловића у новосадском листу „Јединство“. У: Живанчевић- Секеруш, Ивана; Мајсторовић, Небојша (ур.). *Седми међународни интердисциплинарни симпозијум Сусрет култура, Зборник радова*.(31-40). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду.
4. Баровић, В.(2007), Медија у Трећем рајху: Београд: ЦМ, број 5. 119-132.
5. Бјелица М; Јевтовић З.(2006),*Историја новинарства*.Београд:Мегатренд универзитет.
6. Боаров Д.; Баровић В.(2011),*Великани српске штампе*. Београд:Службени гласник.
- 7.Бригс А.; Берк, П. (2006). *Друштвена историја медија: од Гутенберга до интернета*. Београд: Клио.
- 8.Гоцини Ђ.(2001). *Историја новинарства*. Београд: Клио.

Студијски програм : ОАС Журналистика
Назив предмета: Новинарски жанрови 1
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са основним одликама новинарских жанрова. Стицање знања о жанровским специфичностима и оспособљавање за препознавање и писање фактографских жанрова. Развијање способности препознавања извора информација и чињеница од јавног интереса.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Теоријска и практична овладаност основним новинарским жанровима (писање вести и извештаја), оспособљеност за самостално примењивање жанрова у медијској пракси штампаних и електронских медија.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Типолошка подела новинарских жанрова. Појам и дефиниција вести. Композиција вести. Принцип обрнуте пирамиде. Принцип одложеног дејства. Правило 5 W и H. Лид и врсте лидова. Навођење извора информације. Позадина вести (бекграунд). Принципи праћења догађаја. Дефиниција вести у низу. Цитати и врсте цитата у вестима. Разлике приликом писања вести за штампане и електронске медије. Појам и дефиниција извештаја. Структура извештаја. Врсте извештаја.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Препознавања новинарских жанрова. Савладавање техника прикупљања грађе за писање вести. Вежбе процењивања важности чињеница за писање резимирајућег лида новинарске вести. Вежбе оцењивања важности и места сваког од питања садржаних у 5 W. Писања специјалних лидова. Вежбе писања вести по принципу одложеног дејства. Препознавање важности позадине (бекграунда) вести. Вежбе навођења извора и писања цитата у вестима. Писање извештаја. Вежбе писања вести и извештаја за штампане и електронске медије.</p>
<p>Литература (до 10 референци)</p> <p>1. Јевтовић, З., Петровић, Р, Арачки, З. (2014). <i>Жанрови у савременом новинарству</i>. Београд: Јасен.</p> <p>2. Куртић, Н. (2009). <i>Основи писања за медије</i>. Сарајево: Media plan institut. Тузла: Colosseum</p> <p>3. Уксановић, Д. ур. (2008). <i>Књига за медије-медији за књигу</i>. Београд: Слио</p> <p>4. Петковић, Р. (2005). <i>Новинарство у теорији и пракси</i>. Београд: Антуријум..</p> <p>5. Тодоровић, Н (2002). <i>Новинарство – интерпретативно и истраживачко</i>. Београд: Чигоја.</p> <p>6. Валић-Недељковић, Д.(2002) <i>Практикум новинарства</i>. Београд: Привредни преглед</p> <p>7. Итјул, Б., Д. Андерсон (2001). <i>Писање вести и извештавање за данашње медије</i>. Београд : Медија центар.</p>

Студијски програм: Журналистика/ Комуникологија и односи с јавношћу
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Комуникологија 2
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Одслушан предмет Комуникологија 1
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА, НЕОПХОДНИХ ЗА СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНЕ КУРСЕВЕ, О КОМУНИЦИРАЊУ, ВРСТАМА КОМУНИКАЦИОНИХ ПРАКСИ, МЕДИЈИМА, ЊИХОВИМ ЕКСПРЕСИВНИМ МОГУЋНОСТИМА И ДРУШТВЕНОЈ УЛОЗИ.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент способан да уочи основна обележја комуницирања као примарне људске интеракције и свих облике комуникационе праксе, да идентификује одлике масовног комуницирања и специфичности експресивних могућности медија масовног комуницирања, да образложи њихов значај у погледу тренутних ефеката и релативно трајних друштвених последица.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комуницирање и друштво: социоцентрични и медиоцентрични приступ. 2. Субјекти комуницирања, комуникациона ситуација и комуникациони чин. 3. Облици комуникационе праксе: интраперсонално, интерперсонално, комуницирање у већим друштвеним групама и масовно комуницирање. 4. Медији масовног комуницирања: штампа, филм, радио, телевизија. 5. Масмедији и: слобода информисања, цензура, манипулација, пропаганда, масовна култура. 6. Компјутерска мрежа и виртуелно комуницирање; информационо друштво. <p><i>Практична настава</i></p> <p>Групна и индивидуална анализа одабраних феномена из сфере масовног комуницирања, писање есеја о темама које се обрађују у оквиру теоријске наставе.</p>
<p>Литература</p> <p>(одабрани делови)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Радојковић, М. и М. Милетић, <i>Комуницирање, медији и друштво</i>, Нови Сад : Stilos, 2006 2. Албер, П., <i>Историја штампе</i>, Београд : Плато, 1998 3. Бодријар, Ж., <i>Симулакруми и симулација</i>, Нови Сад : Светови, 1991 4. Brigs, A. i R. Kolbi (ur.), <i>Uvod u studije medija</i>, Beograd : Clio, 2005 6. Kin, Džon, <i>Mediji i demokratija</i>, Beograd : Filip Višnjić, 1995 7. Mek Kvin, D., <i>Televizija</i>, Beograd : Clio, 2000 8. Mek Квејл, Д., <i>Стари континент – нови медији</i>, Београд : Нова, 1994 9. Меклуан, М., <i>Познавање општила човекових продужетака</i>, Београд : Нолит, 1971 10. Морен, Е. <i>Филм или човек из маште</i>, Београд : Институт за филм. 1967 11. Negropont, N., <i>Biti digitalan</i>, Beograd : Clio, 1998 12. Prajs, S., <i>Izučavanje medija</i>, Beograd: Clio, 2011 13. Šingler, M. i S. Viringa, <i>Radio</i>, Beograd : Clio, 2000

Студијски програм/студијски програми: Журналистика
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: Државно уређење Србије
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
<p>Циљ предмета Упознавање студената са државним уређењем, политичким системом, организацијом власти, законодавном хијерархијом и политичким институцијама Републике Србије. Стицање првенствено теоријских знања о уставу, људским и мањинским правима, изборима, вертикалној и хоризонталној организацији власти као и основним уставним институцијама.</p>
<p>Исход предмета Пружа основна, општа и уводна знања о држави и праву, као систему основних и општих појмова и закона. Студенти су упознати са појмовно-теоријским оквиром уставноправног уређења Републике Србије; оспособљени су за критичко промишљање релевантних политичких процеса и функционисања институционалног оквира политичког система државе.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i></p> <p>Појам државе; Анализа веза државе и права као објективних друштвених појава; Организација државне власти; Облици политичких режима; Облици политичке владавине; Правна држава и владавина права; Класичне и модерне концепције државе; Хоризонтална и вертикална организација власти у Републици Србији; Модели демократије; Партијски систем Србије; Људска и мањинска права.; Националне мањине; Устав (појам; својства; класификације; ревизија; систематика; темељни принципи). Слободе и права грађана (декларације; међународни стандарди; држављанство; систематика; типологија; каталог; ограничења; заштита). Изборни систем (појам; изборне радње; бирачки списак; изборне јединце; број посланика; кандидовање; расподела мандата; контрола и заштита). Организација власти (начела; вертикална и хоризонтална подела власти; представничка тела; извршна власт; шеф државе; управа; судови; заштита уставности и уставно судство); Територијална и културна аутономија; Локална самоуправа (типови; општина); Државни симболи. Посета важнијим институцијама Града Новог Сада и Аутономне Покрајине Војводине.</p>
<p>Литература Устав Републике Србије (2006). Вукадиновић Гордана, Аврамовић, Драгутин, Увод у право (одабрани делови), Центар за издавачку делатност – Правни факултет у Новом Саду, 2014 Пајванчић, Маријана, Уставно право - уставне институције (одабрани делови), Центар за издавачку делатност-Правни факултет у Новом Саду, 2007 Пајванчић, Маријана, Уставно право – посебни део (одабрани делови), Центар за издавачку делатност-Правни факултет у Новом Саду, 2007 Варади, Тибор (ур), Права националних мањина у уставноправном систему Републике Србије (одабрани делови), Српска академија наука и уметности, Књига CLXXVII, Одељење друштвених наука, Књига 42, 2019.</p>

Студијски програм : ОАС Медијске студије
Назив предмета: Новинарска етика
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета „Новинарска етика” је да се студенти упознају са основним садржајима етике као филозофске дисциплине, да схвате историјску и систематску перспективу односа између основних етичких појмова и категорија, као и упознавање студената са облицима делања и етичким питањима и усвајање појма новинарске етике и етичког кодекса у новинарству.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Исход предмета „Новинарска етика” је оспособљавање студената за савлађивање и практичку примену искуства етичког мишљења у различитим подручјима савремене практичке етике. Такође, овладавање основним појмовима из области етике и етичких кодекса у новинарству.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Појмовно-терминолошко одређивање основних етичких категорија и принципа; Општа теорија делања; Појам моралног делања; Практичка филозофија и етика; Основна етичка питања; Слобода као извор морала; Појам моралног карактера; Делатни облици морала. Сврха моралног делања; Примењена етика (појам примењене или професионалне етике или деонтологије). Етика комуникација, информација и медија (појмовне сродности и разграничења; појам етике информација; појам етике медија; основни проблеми етике медија: јавност и приватност, истинитост и сугестија; слобода изражавања и проблем цензуре; појам критичке јавности; контролни органи против монополизације; смисао националних савета за медије).</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dej, L. A. (2004). <i>Etika u medijima</i>. Beograd: Medija centar. 2. Donev, D, i Kaluđerović, Ž. (2014). Postmoderna kriza novinarstva i povratak etičkog subjekta u njemu. <i>Media and Communication / Mediji i komunikacije, Godina 1, Broj 1.</i> (str. 169-180) 3. Donev, D, i Kaluđerović, Ž. (2016). Etičke dileme u novim medijima. <i>Media and Communication / Mediji i komunikacije, Godina III, Broj 5.</i> (str. 115-125). 4. Kunczik, M, i Zipfel, A. (2006). <i>Uvod u znanost o medijima i komunikologiju</i>. Zagreb: Zaklada F. Ebert. 5. Malović, S. (ur.) (2007). <i>Vjerodostojnost novina</i>. Zagreb: Sveuč. knjiž. 6. Nikšić, S, i Davičo, A. (2004). <i>Etika novinarstva – priručnik za profesionalne novinare</i>. Beograd: Cent. za profesional. medija. 7. Perović, M. A. (2007). <i>Etika medija</i>. Podgorica: „Bijeli Pavle”. 8. Vacić, Z. (ur.) (2004). <i>Etika javne reči u medijima i politici</i>. Beograd: Cent. za lib.-

demokrat. stud.

9. Žaket, D. (2007). *Novinarska etika*. Beograd: Službeni glasnik.